

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को
नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका
त्रिपुराकोट बगर, डोल्पा
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
त्रिपुराकोट बगर, डोल्पा
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

सभाका सभाध्यक्ष एवं नगर प्रमुख ज्यू
प्रमुख अतिथि जि.स.स.डोल्पाका प्रमुख ज्यू
विशेष अतिथि ठुलीभेरी नगरपालिकाका नगर प्रमुख ज्यू
अतिथि ने.क.पा.(ऐमाले) अध्यक्ष तथा प्रतिनिधि ज्यू
अतिथि नेपाली काँग्रेस पाटि सभापति तथा प्रतिनिधि ज्यू
अतिथि ने.क.पा. (माओबादि केन्द्र) पार्टि अध्यक्ष तथा प्रतिनिधि ज्यू
अतिथि पत्रकार मित्रहरु ,
अतिथि पेशागत संघ संगठनका प्रमुख एवं प्रतिनिधि, विभिन्न संघ संस्थाका प्रमुख एवं प्रतिनिधि
, नागरीक समाजका अगुवा प्रतिनिधि ज्यूहरु ,
आठौ नगर सभाका सदस्य ज्यूहरु ,
राष्ट्रसेवक कर्मचारी, शिक्षक, वुद्धिजीवि एवम सम्पूर्ण नगरवासी आमा बुवा, दाजुभाई तथा
दिदीवहिनीहरुमा यस त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकाको तर्फबाट र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक
अभिवादन एवम स्वागत गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय सभाध्यक्ष ज्यू

संघिय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपालको संविधानबाट स्थापित त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकाका नागरिकको प्रतिनिधिमुलक गरिमामय नगरसभाको यस बैठकमा आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नीति, कार्यक्रम तथा वजेट प्रस्तुत गर्न त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकाको उपप्रमुखका हैसियतले उपस्थित भएको छु।

देशमा लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना गर्न तथा जनतालाई सार्वभौम एवम् अधिकार सम्पन्न बनाउने महान अभियानमा सहादत प्राप्त गर्नु भएका ज्ञात अज्ञात शहिदहरु र कोमिड-१९ वाट संकमित भई आफ्नो ज्यान गुमाउनु भएका यस नगरका पहिलो जननिर्बाचित नगर प्रमुख स्व.ओम वहादुर बुढा प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाङ्गली अर्पण गर्दछु । हाम्रो अनुरोध स्वीकार गरी यस नगरपालिकाको नीति कार्यक्रम तथा वजेट घोषणा सभालाई ओझपूर्ण, सहभागितामूलक र भव्य र सम्यताका साथ सफल बनाउन पाल्नुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरुमा यस नगरपालिकाको तर्फबाट हार्दिक आभार सहित धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

यस नगरपालिका भित्र थुपै अवसर र संभावना रहेका छन् । स्थानीय तहले कसरी कार्यसञ्चालन गर्ने भन्ने अन्यौलिताका विच नगरपालिकाको स्थापना पछि तमाम नागरिकको अपेक्षा बहनु स्वभाविक नै रहेको छ । स्थानीय सरकारलाई आफ्नो क्षेत्रको शासन आफै गर्न, आफ्नो क्षेत्रको विकास आफै गर्ने तथा आफुलाई आवश्यक पर्ने ऐन, कानून आफै तर्जुमा गर्न पाउने अधिकारहरूलाई संस्थागत गर्दै गरेको अवस्थामा नगरबासीहरुको अपेक्षा अनुरूप नगरपालिकाले गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न, विकास निर्माण गर्न, जनताको घरदैलोमा स्थानीय सरकारको उपस्थितिको अनुभूति दिलाउन उपलब्ध सिमित श्रोत साधनलाई अधिकतम प्रतिफल प्राप्त गर्ने क्षेत्रहरुमा प्राथमिकता दिन सकरात्मक सोचका साथ अगाडि वढेर सुन्दर र समुन्नत नगरपालिका निर्माण गर्न सकिने धेरै सम्भावनाको विचाराट यस नगरपालिकाले भएका श्रोतसाधनहरूलाई भरपुर उम्भोग गर्दै संघिय सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य विकास साफेदार

जन चबूत्र रोक्तारा
बगृत प्रकृत

गोपनीय नगर पालिका
जन चन्द्र रोक्ता
नगर प्रमुख

निकायहरूसँग समन्वय गरी नगरपालिकाले अंगिकार गरेको दिर्घकालिन तथा अस्पष्टकालिन एवम् आवधिक लक्ष्य, उद्देश्य र रणनीति पुरा गर्ने ठूला तथा मझौला आयोजना, योजना, प्रशियाजनाहरूलाई योजनाबद्ध विकास गर्ने “शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटन, रोगगारी र दिगो विकासको पूर्वाधार, संस्थागत सुशासन सहितको समृद्ध नगर निर्माणको आधार” मूलनाराका साथ आगामी आ.व. २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने चाहन्छु ।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेटका उद्देश्यहरु देहाय वमोजिम रहेका छन् ।

- यस नगरपालिकाका जनतालाई स्थानिय सरकारको अनुभूति दिलाउनका लागि “जनतासँग नगर प्रमुख” कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने,
- निमुखालाई न्याय र विपन्नलाई आय कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ,
- शिक्षा तथा खेलकुद क्षेत्रको विकास गर्दै गुणस्तरीय, सर्वसुलभ र जीवनोपयोगी शैक्षिक वातावरण तयार गर्ने ,
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको सुनिश्चितताको प्रत्याभूति गर्दै सुरक्षित मातृत्व एवम महामारी नियन्त्रणका लागि थप सुधारका प्रयास गर्ने ,
- कृषि तथा पशु पालनको प्रबढ्दन गर्दै स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईको पहुँचमा विस्तार गर्ने,
- महिला, वालवालिका, जेष्ठ नागरिक तथा फरक भ्रमता भएका व्यक्तिहरुका लागि विशेष कार्यक्रम तयारगरी कार्यान्वयनमा ल्याउने,
- गुणस्तरीय पूर्वाधारको विस्तार, स्तरोन्तती तथा विकास गर्दै आम नगरवासीको जीवन यापनमा सहजता ल्याउने ,
- विपदजन्य जोखिम न्यूनिकरणको लागि प्रतिकार्ययोजना निर्माणगर्दै फोहोरमैलाको दिगो व्यावस्थापनको सुरुवात गर्ने ,
- पर्यापर्यटनको प्रवर्धनगर्दै स्थानिय उद्योग, सहकारी र गैहसरकारी संघ संस्थाको परिचालनमा जोड दिने ,
- नगरपालिका भित्र दिर्घकालिन आमदानीका स्रोतहरुको पहिचान गरि करको दायरा वढाउदै राजश्व संकलनको दरमा वृद्धि गर्ने ,
- नगरप्रहरीको व्यवस्था गरी नगरपालिका एवम् नगरवासीको शान्ति, सुरक्षा र अमनचयनको वातावरण सृजना गर्ने ,
- हाम्रा पुर्खाहरुलो संरक्षण, सम्वर्द्धन र पालना गर्दै आएको सनातन धर्मको माध्यमबाट समाजलाई सुसस्कृत, सभ्य र अनुशासित तुल्याउन त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर परिसरमा त्रिपुरासुन्दरी गुरुकुल पाठशालाको स्थापना गर्ने ,
- यस नगरपालिकाका प्रथम जन निर्वाचित नगर प्रमुख स्वर्गीय श्री ओम वहादुर बुढा र काबा नगरप्रमुख श्री चन्द्रकुमारी बुढाले थालनि गर्नुभएका योजना तथा अधुरा कार्यहरु सम्पन्न गर्ने उद्देश्य रहेको छ ।

कृषि क्षेत्र

जन चब्द रोकाया नगर प्रबुद्ध (क) आर्थिक विकास क्षेत्र

कृषि क्षेत्र

- नगरपालिकामा खाद्य सुरक्षा तथा खाद्य सम्प्रभुताको मौलिक हकलाई कार्यान्वयन गर्ने पहल कदमीका रूपमा यस वर्ष कृषि तर्फका साना व्यवसायिक (पकेट) विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई स्याउ, ओखर तथा अँगुर जस्ता फलफूल खेती गर्ने साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट विकास कार्यक्रम), तरकारी खेती, रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रममा सहभागी कृषकहरूलाई कृषि औजार, उपकरण तथा वित्र विजनको खरिदमा अनुदान दिने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- नगरपालिका क्षेत्र भित्र कृषि क्षेत्रमा लगानी गर्ने बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरु रहेकोले कृषि उद्यम सम्बन्धी परियोजनाको विकास गरी कृषिमा लगानी बढाउन बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरुसँग अन्तरक्रिया गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- कृषि उत्पादनको बजारीकरण तथा विकासका लागि ग्रामिण पुर्वाधार तथा कृषि सडकहरुको विस्तार र विकास गरी खाद्यान्त, तरकारी, फलफूल जस्ता कृषि उपज संकलन केन्द्रहरु सम्म पुऱ्याउने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- नगरपालिकाका क्षेत्रका वास्तविक कृषकहरुको पहिचान गरी विद्युतिय माध्यमबाट कृषक प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- कृषि उत्पादन र उपभोक्ता विच निकट सम्बन्ध कायम गरी कृषि उत्पादनको बजार मूल्यको अधिकतम हिस्सा किसान सम्म पुऱ्याउन कृषि हाट बजारको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- नगरपालिकाका कृषकलाई आवश्यक पर्ने स्थानीय स्तरमा पाइने रैथाने अन्नवालीहरु (जौ, गहू, मकै, कोदो, कागुनो, चिनो, फापर, सिर्मी, आलु) र प्राकृतिक प्रकोपबाट लोप भएका अन्नवालीलाई संकलन र प्रवर्द्धनका लागि अनुदानको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- नगरपालिकामा उत्पादन हुने तरकारी तथा फलफूल खेतिमा देखिएका रोग, किरा तथा भारपातको समस्या निराकरण गर्न जैविक विषादीको प्रयोगलाई बढाउदै क्रमशः अर्गानिक उत्पादनमा वृद्धि गरिनेछ।
- यस नगरपालिकाको त्रिपुराकोट वगरमा नेपाल खाद्यसंस्थान संग सहकार्य र समन्वय गरी खाद्य डिपो स्थापना गरिने छ।

पशु सेवा

- यस नगरपालिकामा गाई, भैंसी, भेडा, बाखा, चौरी र घोडाको उन्नत जातका भाले र पोथी को आयात गर्ने जिल्ला पशु सेवा कार्यालय सँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।
- यस नगरपालिका भित्र भेडा, बाखा पालन गर्ने कृषकहरूलाई साना व्यवसायी कृषि उत्पादन केन्द्र पकेट विकास कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिईनेछ।
- दर्ता भएका कृषक समुह/समितिलाई विभिन्न तालिम, गोष्ठी सञ्चालन गरी नया ज्ञान, सीप र प्रविधिको विकास गर्दै कृषकहरूलाई पशुपालन व्यवसायमा थप आकर्षण गराइनेछ।
- नगरपालिका बजार क्षेत्र भित्र बधशालालाई व्यवस्थापन गरी सञ्चलानमा ल्याइनेछ।
- नगर क्षेत्रमा छाडा पशु चौपायाको नियन्त्रण गर्ने नगरवासीलाई सचेत गराइने छ।

जन चब्द रोकाया
नगर प्रबुद्ध

पर्यटन विकास

१. प्राकृतिक, साँस्कृतिक, जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्दै त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकालाई रमणीय र सुरक्षित गन्तव्य स्थानका रूपमा विकास गरिनेछ ।
२. ऐतिहासिक तथा साँस्कृतिक स्थल त्रिपुराकोटको त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर, छलको बुडालमष्टो, गल्लीको भवानीमष्टो जस्ता देवस्थल र विक्रम शाही महाराजको दरबार, रल्ली राजारानी जस्ता पुरातात्वीक क्षेत्रको संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्दै आन्तरिक तथा बाह्य धार्मिक पर्यटकहरूलाई भित्र्याउन आवश्यक पुर्वाधारको विकास गरिनेछ ।
३. यस नगरपालिकामा पर्यटन विशेष सुरक्ष नीति अबलम्बन गरिने छ ।
४. नगरक्षेत्र भित्रका होटल तथा अन्य व्यवसायीहरूलाई पर्यटक मैत्री सूचना प्रवाह र पर्यटक आकर्षण गर्ने व्यवस्था गर्ने आवश्यक तालिम प्रदान गरेर जनचेतना वृद्धि गरिने छ ।
५. नेपालको प्रसिद्ध ऐतिहासिक एवं सांस्कृतिक पर्यटकीय क्षेत्र त्रिपुरासुन्दरी मन्दिरको मर्मत सम्भार तथा संरक्षण गर्दै धर्मशाला एवम् वृद्धा आश्रम निर्माण गरी पर्यटकिय क्षेत्रको विकास गरिने छ ।

उद्योग वाणिज्य

१. नगरपालिका क्षेत्र भित्रका उद्यमी तथा व्यवसायीहरूलाई प्रवर्द्धन गरी छारिएका साना व्यवसायी एकिकृत गर्दै उद्यम सञ्चालनमा सहयोग गर्न आवश्यक सहयोग गरिने छ ।
२. नगरपालिकामा उपलब्ध हुने फलफूल तथा जडीबुटीहरु प्रशोधन तथा प्रोसेसिङ गर्ने आवश्यक साना उद्योग सञ्चालन गरी आन्तरिक आयमा वृद्धि गरिने छ ।
३. नगरपालिकाका बजार क्षेत्र तथा सडक छेउछाउका साना बजार, गाउँ घरमा रहेका होमस्टे, होटल, पसल तथा साना व्यवसायी दर्ता गर्न लगाई सुचिकृति गरिनेछ ।
४. दर्ता भइ सञ्चालनमा आएका व्यवसायीहरूलाई करको दायरामा ल्याइ नगरपालिकाको अगामी वर्षको राजश्व संकलनको लक्ष्य पूरा गर्ने कार्यविधि निर्माण गरी कडाइका साथ कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
५. नगरपालिका क्षेत्र भित्रका वेरोजगार युवायुवतीका लागि नया प्रविधियुक्त सिप विकास कार्यक्रम अन्तर्गत रोजगार सृजना गरिने छ ।
६. लघु तथा घरेलु उद्योग विकास सञ्चालन गरिरहेका महिला समुह, सहकारी तथा उद्यमीहरूलाई आवश्यकताको आधारमा सिप विकास तालिम तथा प्रविधि हस्तान्तरण गरिने छ ।
७. स्थानीय श्रम, सिप तथा श्रोतसाधनको अधिकतम परिचालन गर्दै दिगो औद्योगिक विकास गर्ने र लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको प्रवर्द्धन गर्ने निति ल्याइने छ ।
८. निर्माण व्यवसायीलाई गुणस्तरीय निर्माण कार्य गर्न गराउन पहल गरिने नीति लिइनेछ ।
९. यस नगरपालिकामा सञ्चालन हुने चार पांगे यातायतका व्यवसायीलाई नियमन गर्दै करको दायरामा ल्याइनेछ ।
१०. औद्योगिक ग्रामलाई निर्विबादरूपमा निर्माणको कार्य अघि वढाउन डिपीआर गरि केन्द्रसंग अनुदान माग गर्न पहल गरिने छ ।

गज उद्योग रोकाचा
गजर प्रकृत्य

सहकारी

१. यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र कार्यक्षेत्र बनाई सहकारी डिभिजन कायालयबीठ हस्ताम्प्रस्तुति भएका सम्पूर्ण सहकारी संस्थालाई व्यवस्थित गराइनेछ ।
२. गरिवी निवारण कोषबाट प्रवर्द्धित सामुदायिक संस्थाहरुमा रहेको घुम्ती कोषको रकमको लगत राख्ने र सो रकम मार्फत रोजगारी सृजना, आयआर्जन र उत्पादनमूलक कार्यमा परिचालन गर्न सामुदायिक संस्थाहरुलाई सहकारी प्रणालीमा रूपान्तरण गरिनेछ ।
३. सहकारीले आन्तरिक अर्थतन्त्रको महत्वपूर्ण खम्बाको रूपमा काम गर्ने भएकाले एक नगर अनेकौ उच्चममुखी सहकारी कार्यक्रमलाई प्रोत्साहित गरिने छ ।
४. यस नगरपालिका भित्रका विभिन्न समुहमा लगानि गरिएको गरिवी निवारण कोषको रकम लाई पारदर्शीताका साथ चुस्तदुरुस्त राखी कोषको उचितरूपमा परिचालन गर्न अनुगमन गरी नियमन गरिने छ ।

(ख) सामाजिक विकास क्षेत्र:

शिक्षा युवा तथा खेलकुद :

१. यस नगरपालिकाबाट विधालय कर्मचारी, वालविकास सहजकर्ता तथा शिक्षक एवम प्रधानाध्यापकलाई विगतमा दिइदै आएको प्रोत्साहन भत्ता तथा संचार खर्चमा वृद्धि गएको छ, साथै नगर भित्र रहेका आधारभूत तथा माध्यमिक विधालयमा रहेको दरवन्दि अभावको समस्या समाधान गर्न संघ, प्रदेशसंग समन्वय गर्दै अपुग हुने दरवन्दी नगरपालिकाले नगर अनुदान दरवन्दी सृजना गरि दरवन्दी अभावको समस्या समाधान गर्दै लैजाने निति लिईनेछ ।
२. विद्यालय शिक्षामा स्थानीय पाठ्यक्रम यसै वर्ष जारी गरिनेछ, यसरी निर्माण गर्ने पाठ्यक्रममा स्थानीय भाषा, रहनसहन, संस्कृति, नैतिक शिक्षा, जडिवुटी, पर्यटन जस्ता विषयवस्तु समेत समेटिनेछ ।
३. वालविकास केन्द्र, र कक्षा एकमा यसै वर्षदेखि अंग्रेजी माध्यममा समेत शिक्षण गराउदै आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र माध्यमिक तहसम्मको शिक्षालाई निःशुल्क गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ । विचैमा विद्यालय छोड्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्न आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गर्नुका साथै बालमैत्री शिक्षण विधि अबलम्बन गरिनेछ । जेहेन्दार, गरिव, विपन्न वर्ग तथा अनाथ वालवालिकाहरुलाई आवश्यकता अनुसार पाठ्यपुस्तक, पाठ्यसामाग्री र पोसाक लगायतका सामाग्री उपलब्ध गराई अभिभावकत्व प्रदान गर्ने कार्यको शुरुवात गरिनेछ ।
४. प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षाको बिस्तार, समृद्ध नगरपालिका निर्माणको आधारलाई वलियो बनाउदै नगरपालिकामा सघ प्रदेश संगको समन्वय र सहकार्यमा प्राविधिक धारको थप एक प्राविधिक विधालय संचालन तथा नगरकेन्द्रमा अग्रेजी माध्यमको एक आवासिय विद्यालय संचालन गर्न आवश्यक प्रकृया अधि वढाइने छ ।
५. सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धि र प्रोत्साहनका लागि आधारभूत तह र माध्यमिक तहको परीक्षामा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने १/१ विद्यालयलाई प्रत्येक वर्ष उत्कृष्ट शिक्षा पुरस्कार प्रदान गर्ने कार्यको थालनी गर्ने, हरेक वर्ष एस. ई. ई. परीक्षामा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने सामुदायिक विद्यालयका १/१ छात्र/छात्रालाई सम्मान गर्ने र कक्षा छ देखि नगरपालिकाभित्रका सामुदायिक विद्यालयम अध्ययन गरी विज्ञान तथा प्राविधिक विषयमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने गरिव, विपन्न, जेहेन्दार १/१ छात्र/छात्रालाई विज्ञान तथा प्राविधिक उच्च शिक्षा छात्रवृत्ति कार्यक्रमको व्यवस्था गरिने छ ।

गर्व चल्द रोकाया
नगर प्रमुख

६. सबै विद्यालयहरुमा बालमैत्री चित्र र सन्देशहरु लेख्ने एवं एउटै रङ्ग लगाउने लोगामिलका कार्यक्रम सञ्चालन तथा वृक्षारोपण गरि हरित विद्यालय अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
७. नगरपालिका क्षेत्र भित्रका विद्यालयको नक्साइक्न तयार गरी विशिष्टिकृत कार्यविधि तथा मापदण्ड तयार गरी विद्यालय समायोजन तथा दरबन्दी मिलान तथा प्रअ तथा शिक्षकहरुको नगरपालिकाभित्र घुस्ती सरुवा कार्यलाई वैज्ञानिक प्रणाली अपनाई शैक्षिक क्षेत्रको थप व्यवस्थापन र गुणस्तरीय शिक्षामा जोड दिईने छ ।
८. विद्यालय शिक्षामा सुचनाप्रविधिमैत्री बनाउन सबै विद्यालयमा सुचनाप्रविधी जडान तथा सामाजीको अनिवार्य व्यवस्थापन गर्ने निति लिईनेछ ।
९. यसै वर्ष त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर परिसरमा त्रिपुरासुन्दरी गुरुकुल पाठशालाको स्थापना गरी सस्कृत भाषाको पठनपाठन सुरु गरिने छ ।
१०. सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरुको क्षमता विकास गर्न विभिन्न किमिमका तालिमको आयोजना गरि कक्षाकोठाभित्र तालिमको अनिवार्य प्रयोग गर्ने वातावरणको सुनिश्चिता प्रदान गरिनेछ ।
११. नगरपालिकामा एक पालिकास्तरको एक खेलकुद ग्राम निर्माण तथा एक बडा एक खेलकुद मैदान निर्माण गरि स्वस्थको लागी खेल राष्ट्रको लागी खेल कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१२. सामाजिक विकासमा युवा परिचालन तथा युवा उद्यमी कार्यक्रम मार्फत युवा परिचालनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१३. नगर स्तर तथा जिल्ला स्तरमा सञ्चालन हुने खेलकुद प्रतियोगिता तथा राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्डलाई नियमसँगत अनशासित र मर्यादित बनाउदै प्रतिस्पर्धी खेलाडी उत्पादन गरी राष्ट्रिय खेलाडी उत्पादनमा विशेष जोड दिईने छ ।
१४. श्री सरस्वती माध्यमिक विद्यालय सुमा सञ्चालित कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान विषयको अध्यापन कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

महिला तथा बालबालिका तथा समाजकल्याण

१. यस नगरपालिका भित्र हुने गरेको बालविवाहलाई निरुत्साहित गरी बालविवाह मूक्त नगरपालिका घोषणा गर्न सबै बडामा बालविवाह न्यूनीकरण सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२. महिलाहरुको क्षमता विकास गर्न सबै बडामा महिला समूह, समिति र संस्थाको सदस्यहरु लाई विभिन्न तालिमको आयोजना गरिने छ ।
३. महिला र लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार र भेदभाव अन्त्य गर्दै लैंगिक उत्तरदायी शासन प्रणालीलाई संस्थागत गर्ने नीति लिईनेछ ।
४. हिंसा पिडितको तत्काल उद्धार, पुनःस्थापना र परिवारमा पुनःएकीकरण तथा आर्थिक सशक्तीकरणलाई यप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
५. बालबालिकाको हकअधिकार सुनिश्चित गर्दै आधारभूत स्वास्थ्य, शिक्षा र पोषणमा सबैको पहुँच अभिवृद्धि गर्दै सडक बालबालिकामुक्त गर्न सचेतना अभियान सञ्चालन गरिने छ ।
६. हिंसामा परेका, विशेष संरक्षणको आवश्यकता रहेका तथा अनाथ बालबालिकाहरुको संरक्षणका लागि आवश्यक शैक्षिक सामाजीको व्यवस्था गरिने छ ।
७. यस नगरपालिकमा बालन्याय प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउदै लिगिनेछ ।
८. ज्येष्ठ नागरिक र अपांगता भएका व्यक्तिको अधिकार संरक्षण गर्दै कल्याणकारी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नीति तर्जुमा गरिनेछ ।

गण विज्ञ रोकार्या
नगर पञ्चाय

९. यस नगर पालिकामा मनाइने विभिन्न दिवशहरुमा महिला, बालबालिका, अपांग, ज्याठ तार्गतिक लगायत सबैको पहुच हुने गरी विभिन्न चेतनामूलक कार्यक्रहरु मार्फत क्षमता विकास गरिने।

खानेपानी तथा सरसफाई

१. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी तथ्याङ्कहरुको नियमित अद्यवधिक तथा व्यवस्थापन गर्दै उक्त सेवा नपुगेका वस्तीहरुको पहिचान गरी प्राथमिकताका आधारमा सेवा प्रदान गरिने छ।
२. नगरपालिका भित्रका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरु र विद्यालयहरुमा पहुँचयुक्त खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता सुविधाको निर्माण गरी सुरक्षित एवम् पहुँचयुक्त स्वास्थ्य एवम् शिक्षा सेवाको उपलब्धताको बातावरण निर्माण गरिने छ।
३. नगरपालिका भित्रका सबै सार्वजनिक स्थलहरुमा (मठ, मन्दिर, गुम्बा, चर्च, बजार क्षेत्र, तिर्थ स्थल, बस पार्क आदि) व्यवस्थित खानेपानी, शौचालय र सावुनपानीले हातधुने सुविधा निर्माण तथा व्यवस्थापन गरिने छ।
४. पानीका मुहान संरक्षणका लागि मुहान वरिपरी वृक्षारोपण गरी बातावरण तथा जलवायु परिवर्तन र अनुकूलनका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ।
५. नेपाल सरकारको एक घर एक धाराको नीतिलाई अवलम्बन गर्दै सुरक्षित खानेपानीयुक्त नगरपालिका निर्माणका लागि सरकारी तथा गैङ सरकारी र अन्य साफेदार दातृ निकायहरुसँगको समन्वय र सहकार्य गरी सुरक्षित खानेपानी टोल घोषणा गर्ने कार्यक्रमलाई थप निरन्तरता दिईनेछ।
६. डोल्पा जिल्ला खुल्ला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा भएकोमा हाल आएर सौचालयको प्रयोग नगरी बातावरणमा असर परेको हुदा नगरवासी सबैलाई अनिवार्य रूपमा एक घर एक सौचालय निर्माण गरी प्रयोगमा ल्याउन पहल गरिने छ।

भाषा तथा संस्कृति

१. परम्परागत भाषा, ज्ञान, सीप र कलाको संरक्षण, सम्बद्धन र विकास एवम् प्रचारप्रसा गरी नयाँ पुष्टाका लागि हस्तान्तरण गर्ने बातावरणको सृजना गरिनेछ।
२. स्थानिय श्रोत साधनबाट निर्माण गरिएका वस्तुहरुको बजारीकरण एवम् प्रचारप्रसार गरिनेछ।
३. स्थानिय मौलिकतामा आधारित संस्कृतिको संरक्षण र विकासका लागि नगरपालिका स्तरीय बृहत सांस्कृतिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने पहल गरिनेछ।

स्वास्थ्य

- १.. यस नगरवासी सबै गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरुका लागि विरामी सहित बढीमा तीन जनालाई स्वास्थ्य संस्थामा उपचारार्थ आवागमनका गर्नका लागि निःशूल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराइनेछ।
२. यस नगरपालिकामा सञ्चालन हुदै आएको निःशूल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई जनमुखी, जवाफदेही एवं परिणाममुखी बनाएर स्वास्थ्य सम्बन्धी सुचना प्रणालीलाई समयानुकूल प्रविधिमैत्री बनाउदै थप व्यवस्थीत गरिनेछ।
३. स्वास्थ्य चौकी नभएका बडाहरुमा स्थापित आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरुलाई नियमित सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने जनशक्ति तथा सोको लागि बजेटको व्यवस्था गरिनेछ।
४. हाल कार्यान्वयनमा आइरहेको वहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिने छ।
५. यस नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थामा उपचारका लागि आउने विरामीहरुलाई आवश्यक पर्ने औषधी खरिद गरी निःशूल्क रूपमा वितरण गरिने छ।

५. यस नगरपालिकामा २०७८ सालमा शिलान्यास भएको १५ सैयाको नगर अस्पतालको स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट प्राप्त नक्सा तथा डिजाइन अनुसार निर्माण कार्य अधि बढाइनेछ।
६. सुरक्षित मातृत्व, नवजात शिशु तथा बाल स्वास्थ्य, किशोरावस्थाको स्वास्थ्य, प्रजनन स्वास्थ्य तथा परिवार योजना सेवाको विकास र विस्तार गरी पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ, साथै सुरक्षित मातृत्वको लागि पोषण सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा (Emergency Obstetric Care (EOC) Fund को व्यवस्था गरिनेछ।
७. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका स्वास्थ्य क्षेत्रकै मेरुदण्ड भएकाले नयाँ छनौट भएका महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई सेवा प्रवाह सम्बन्धी तालिम संचालन गरिने छ। साथै स्वास्थ्य संस्थामा हुने स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समिति र कर्मचारीहरुको मासिक वैठकलाई थप व्यवस्थित गरिने छ।
८. नवजात शिशुमा हुन सक्ने खतराबाट बचाउनका लागि सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा क्रमसः Newborn Cornar को स्थापना गरिने छ।
९. विद्यालय नर्स कार्यक्रम लाई थप प्रभावकारीताका साथ निरन्तरता दिइनेछ।

(ग) पूर्वाधार विकास क्षेत्र

१. नगरपालिकाको निर्माणाधिन प्रशासकिय भवनलाई छिटो भन्दा छिटो निर्माण सम्पन्न गरिनेछ।
२. आफ्नै वडा भवन नभएका वडाका लागि वडा कार्यालयको भवन निर्माण गर्न पहल गरिनेछ।
३. यस नगरपालिकाको सदरमुकामसँग जोडिएका ग्रामिण सडकाहरुको स्तर उन्नती गरिनेछ।
४. यस नगरपालिकामा रहेको भेरी कोरीडोरको सडक कालोपत्रे गर्न सडक डिभिजन कार्यालयसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।
५. यस नगरपालिकाको त्रिपुराकोट बगरमा वसर्पाकको लागि डिपिआर निर्माण गरी सहरी विकास मन्त्रालय, विभाग तथा डिभिजन कार्यालय सँगको समन्वय र सहकार्यमा निर्माण गरिनेछ।
६. छलगाड देखी त्रिपुराकोट बजार भएर नगरपालिकाको कार्यालय हुदै त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर सम्मको सडकलाई ग्रामिल गरी स्तरोन्तती गरिने छ, साथै धार्मिक पर्यटकीय स्थल छल मस्टोभवानी मन्दिर हुदै मसिनचौर पहाडा विमानस्थल सम्म क्रमसः स्तरोन्तती गरिने छ।
७. यस नगरपालिका भित्र रहेका झोलुङ्गे पुलहरुको मर्मत सम्भार गरिनेछ।
८. यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र अब निर्माण हुने नीजि तथा सार्वजनिक भवन निर्माण गर्दा घर नक्सा पास सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण गरिनुका साथै हाल सम्म बनेका नीजि तथा सार्वजनिक भवनहरुको यथास्थितिमा प्रमाणिकरण गरिनेछ।
९. यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र पर्ने सम्पूर्ण सडकहरुको सडक अधिकार क्षेत्र निर्धारण गरी सडकहरुमा सहज आवतजावत गर्ने बनाउन खोलाहरुमा कल्पर्ट निर्माण गर्न पहल गरिनेछ।
१०. यस नगरपालिकाको आधारभूत स्वास्थ्य चौकी र बर्थिङ सेन्टर को आप्नो भवन नभएका स्थानमा क्रमशः निर्माण गर्न पहल गरिनेछ।
११. यस नगरपालिका भित्रका विद्यालयहरुमा कक्षाकोठा अभाव भएको विद्यालयमा पक्की सुरक्षित भवन निर्माणका लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ।
१२. यस नगरपालिकाको नगर कार्यपालिका भएको त्रिपुराकोट बगर क्षेत्रलाई सुरक्षित र व्यवस्थित वस्ती बनाउनका लागि Land Poling (ल्याण्ड पोलिङ्ग) को लागि पहल गरिनेछ।
१३. त्रिपुराकोट बगरबाट तामेगाड भएर त्रिपुरासुन्दरी वडा नं ७/८ हुदै जगदुल्ला गाउपालिका सम्म मोटरबाटो जोड्ने कार्यको थालनी गरिने छ।

क्रमांक
५
नगरपालिका
नगरप्रबन्ध

१५. सुंपानीबाट सुँ र ज्यू को महादेव मन्दिर हुदै/हूलीभेरी नगरपालिकाको जुफाल स्मार्ट सम्म, मोटरवाटो जोडीने छ ।

१६. यस नगरपालिका, ३ सुंपानीबाट वडा नं ४ रंग गाउसम्मको मोटरवाटोको स्तर उनती गरिने छ ।

१७. त्रिपुराकोट वगरदेखी गल्ली हुदै करेलीकाँडा गाउ सम्म मोटरवाटो पूऱ्याइने छ ।

(घ) बातवारण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्र

१. यस नगरपालिका भित्रका सबै वडामा NCCSP 2 अन्तर्गत योजनाहरूको कार्यक्रमको उद्देश्य अनुरूप प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
२. यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र आइपर्ने प्राकृतिक प्रकोप, वाढी, पहिरो, आगलागी, घटना, दुर्घटनामा परेका पिडित घरपरिवार तथा व्यक्तिलाई तत्काल उदाहर गरी राहत तथा पुर्नस्थापनाका लागि विपत व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था एवं विपद व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्रिको उचित व्यवस्था मिलाइने छ ।
३. यस नगरपालिकाको सम्पूर्ण नाङ्गा डाँडापाखा, खाली जमिनमा वृक्षारोपण गरी हरियाली नगर बनाउन प्रत्येक वडामा कृषि तथा वन नसरी निर्माण गरेर वृक्षा रोपण गर्नका लागि विभिन्न संघ संस्थासँग, समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
४. यस नगरपालिकामा बैकल्पिक उर्जा कार्यक्रम मार्फत नगरका सम्पूर्ण नागरिकहरूलाई धुँवारहित फलामे चुलो क्रमसःउपलब्ध गराईनेछ ।
५. यस नगरपालिकामा विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था र नगरबासीहरूलाई बैकल्पिक उर्जासँग सहकार्य र समन्वय गरी विजुलीबत्तीका लागि सोलारको व्यवस्था क्रमसः गरिनेछ ।
६. यस नगरपालिका भित्रका सार्वजनिक तथा नीजि घरजग्गा, जमिनको अभिलेख नापी कार्यालयसंग सहकार्य र समन्वय गरी अद्यावधिक गरिनेछ ।
७. विपद जोखिम न्युनिकरणका लागि विपद प्रतिकार्य योजना निर्माण गरेर कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिको क्षमता अभिवृद्धी गरी विपदको समयमा जनशक्ति परिचालन गरिनेछ ।
८. यस नगरपालिका वडा नं १ स्थित नगरपालिकाको केन्द्र वगरको कुल भूभागको संभाव्यता अध्ययन गरी स्वच्छ, सफा र हरित स्मार्ट सिटी बनाइने छ ।

(ङ) संस्थागत विकास तथा सुशासन

१. यस नगरपालिकामा आवश्यक पर्ने जनशक्तिको योजना तयार गरी सोही अनुसार पदपूर्ति गर्ने व्यवस्था मिलाई नागरिकहरूलाई सरल, सहज, छरितो र प्रभावकारी एवं गुण सेवा प्रवाह गरिनेछ ।
२. जनशक्तिलाई आवश्यक ज्ञान, सिपका लागि तालिम, अभिमुखकरण, गोष्ठीको माध्यमबाट क्षमता अभिवृद्धी गर्दै मौद्रिक तथा गैरमौद्रिक सुविधा प्रदान गरी कार्य सम्पादन गर्न उत्प्रेरित गरिनेछ ।
३. राजस्वको दायरा फराकिलो गरी एकिकृत कर प्रणालीको माध्यमबाट सबै नगरबासीहरूलाई करको दायरामा ल्याई आन्तरिक राजस्वको संकलन र परिचालनमा जोड दिएनेछ ।
४. नगरपालिका भित्र सञ्चालित जुनसुकै योजनाहरूको नगर अनुगमन समितिबाट स्थलगत अनुगमन भएपश्यात प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा सम्बन्धित वडाले योजना सम्पन्न भएको सिफारिस गरेपछि मात्र भूक्तानी हुने व्यवस्था मिलाईने छ ।
५. नगरपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा सुविधाहरूको बारेमा कामको प्रकृति, पारदर्शिता, निश्चिकता, जवाफदेहिता र सदाचारीताको प्रवर्द्धन गर्दै श्रोत सधानको कुसलतम, मितव्यायी, परिचालन र प्रभावकारी नतिजा हासिल गरी भ्रष्टचार, अनियमितता र दुरुपयोगलाई निरुत्साहित गर्दै कार्य सम्पादनमा प्रभावकारीता ल्याउन नागरिक सन्तुष्टि सर्वेक्षण गरी सामाजिक उत्तरदायित्व बहन गरिनेछ ।

प्रबंध रोकाया
प्रबंध संस्कृ

६. नगरपालिकाबाट गरेका सबै कार्यक्रम तथा सुवा प्रवाहको नियमित अनुसारपूर्ण, मूल्यांकन, सार्वजनिक लेखापरिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई गर्दै सूचना अधिकारीको माध्यमबाट सार्वजनिकलय गरिनेछ ।
७. नगरपालिकाको आर्थिक नियमितता, पारदर्शिता, मितव्ययीता, कार्यदक्षतार औचित्यता पुष्टि हुनेगरी जवाफदेहिताका लागि आन्तरिक लेखा परिक्षण र बाट्य (अन्तिम) लेखापरिक्षणको माध्यमबाट वेरुनु न्युनिकरण गरिनेछ ।
८. नगरपालिकामा अचारसहिता निर्माण, नागरिक वडापत्र, सूचनापाठी, गुनासो सुनुवाई, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, तेश्रो पक्ष मुल्यांकन सहितको अधिकार र उजुरी पेटिकाका माध्यमबाट प्रवाह गरिने सेवा सुविधा सरल, सहज र प्रभावकारी बनाईनेछ ।
९. नगरपालिका भित्र घुम्ती सेवाको सञ्चालन, नागरिक सहायता कक्ष, स्तनपान कक्षको स्थापना गर्नुका साथै असत्त, वृद्ध, वालवालिका र गर्भवती महिलालाई सेवा प्रवाहमा प्राथमिकता दिइने छ ।
१०. नेपालको संविधानको अनुसूची द को बुदा नं. ४ अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफ ३ मा उल्लेखित कर राजस्व र गैरकर राजस्वको संकलन तथा परिचालन गरिने छ ।
११. नगरपालिकाबाट हुने सेवा प्रवाहमा जनताको आवश्यकता र मागको आधारमा नागरिक सहभागिता र अपनत्व कायम गर्दै सेवालाई प्रकृयामुखी भन्दापनि नतिजामुखी तथा नागरिक मैत्री बनाईने छ ।
१२. आधुनिक प्रविधि तथा सफ्टवेयरको व्यवस्थापन लगायत सर्वसुलभ सूचना प्रविधिको प्रयोगगरी सम्पूर्ण वडा कार्यालयबाट क्षतिपूर्ति सहितको नागरिक सेवा प्रवाह गरिने छ ।
१३. नगरपालिकाका नगरप्रमुख, नगर उपप्रमुख लगायत कार्यपालिका सदस्यहरु र नगरसभाका सम्पूर्ण सदस्यहरुले पाउने सेवा सुविधाका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
१४. नगरपालिकाका जनतालाई स्थानिय सरकारको अनुभूति दिलाउनका "जनतासँग नगर प्रमुख" कार्यक्रमका लागि बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
१५. मुख्यमन्त्री तथा मन्त्री परिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश अन्तर्गत रहेको "प्रदेश सुशासन केन्द्र, सुर्खेत"को सहयोगमा निर्माण गरिने यस नगरपालिकाको "क्षमता विकास योजना, २०७९"लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
१६. यस नगर कार्यपालिकामा स्थायी कर्मचारीलाई आकर्षण गरी दरवन्दी अनुसारको रिक्त पदपूर्ति गराई नागरिको सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन कार्यरत कर्मचारीहरुलाई विगत वर्षदेखि उपलब्ध गराउदै आएको खाजा भत्तालाई प्रोत्साहन भत्ताका रूपमा रूपान्तरण गरेर उक्त भत्तामा थपगरी आ.व. २०७९/०८० को श्रावण १ गते देखि लागु हुनेगरी उपलब्ध गराईने छ ।
१७. नगरपालिकाको सुशासनका लागि आवश्यक पर्ने ऐन, नियमावली, कार्यविधि र निर्देशिकाहरुको समयानुकूल तर्जुमा एवं परिमार्जन गर्दै लिगाने छ ।
१८. मानव संसाधन विकासका लागि सम्पूर्ण पदाधिकारीहरु र कर्मचारीहरुको क्षमता विकासका साथै थप ज्ञान, सीप र दक्षताका लागि तालिम गोष्ठी, अन्तरकृया अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण जस्ता कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाइने छ ।
१९. यस नगरपालिकाको आ.व. २०७९/०८० को विनियोजित नीति, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन गर्नका लागि वार्षिक/अर्धवार्षिक/चौमासिक कार्ययोजना/कार्य तालिका निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
२०. सामाजिक सुरक्षा भत्ता त्रैमासिक रूपमा निकासा गरी बैंकिङ प्रणाली मार्फत प्रत्येक सम्बन्धीत लाभग्राहीहरुको खातामा भुक्तानी गरिने गरिनेछ ।

न्यायीक समिति

१. नेपालको संविधान र कानूनको भावना, मर्म र उद्देश्यलाई सिरोपरगरी न्यायीक समितिमा आएका विवादलाई छिटोछरितो र सर्वसुलभ ढङ्गबाट न्याय, निरूपण गरिनेछ।
२. यस नगरपालिकामा नागरिक सचेतनाकालागी न्यायीक समिति मार्फत कानूनी सचेतनामुलक तालिम, गोष्ठी र अभिमुखिकरण जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चलान गरिनेछ।
३. नगरपालिकामा न्यायीक समितिले विभिन्न ऐन, नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधि, आचासहिताको तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा सहजता ल्याइने छ।
४. न्यायिक समितिमा सचिवालय, न्यायिक संयोजक र सदस्यका लागि एक इजलासको व्यवस्था गरिनेछ।

सभाध्यक्ष महोदय,

माथि उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नका लागि आ.व. २०७९/१०८० को संघ, प्रदेश र यस नगरपालिकाको आन्तरिक श्रोत समेत गरी कुल अनुमानित वजेट ४९,९०,०६,७६५०० प्रस्ताव गरिएको छ।

जेन चण्ड रोकाया
नगर पालिका

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को आय र खर्चको विवरण

आय र खर्च

क्र स	शेषक	बजेट	कैमित
१	संघीय शास्त्र अनुदान	२४६२०००००	
२	संघीय वित्तीय समानिकरण अनुदान	९५६०००००	
३	प्रदेश वित्तीय समानिकरण अनुदान	९२९९०००	
४	प्रदेश शास्त्र अनुदान	३७१३००००	
५	प्रदेश विशेष अनुदान	६००००००	
६	प्रदेश सम्पूरक अनुदान	५००००००	
७	संघीय राजस्व बैंडफॉट	७८२१००००	
८	प्रदेश राजस्व बैंडफॉट	५९१३६००	
९	आन्तरिक स्रोत	१५३५४१६५	
	कुल बजेट	४९९००६७६५	
	नगरपालिकाओं बैंडफॉट नहुने सम र प्रदेश शास्त्र बजेट	२९४३३००००	
	नगरपालिकाओं बैंडफॉट मर्ज मिल्ने बजेटको विवरण	२०४६७६७६५	
	कुल बैंडफॉट बजेट	२०४६६७६५	
१	करार सेवा शुल्क दायित्व आ.व. ०७८। ०७९	१७४५००००	
२	सम्पूरक दायित्व ०७८। ०७९	३७००००००	
३	सम्पूरक कोष ०७९। ०८०	१७५०००००	
४	विविध दायित्व आ.व. ०७८। ०७९	१३०००००	
५	नगरपालिका भवन व्यवस्थापन	१५०००००	
६	उच्च शिक्षा अनुदान (जन र स्वास्थ्य)	६०००००	
७	बी सरस्वती मा.वि. विज्ञान संकाय शिक्षक अनुदान	२६६५०००	
८	मेघरसींग जनता कार्यक्रम	७५०००००	
९	क्रांतीय परिवर्त	१५०००००	
१०	लिकु संयुक्त बयान्पास अनुदान कमागत	५०००००	
११	रुम विद्यालय घेरावार	१०००००	
१२	विपद व्यवस्थापन कोष	७५००००	
१३	रसि टेलिकम टावर विभूत लाइन विस्तार	५०००००	
१४	समावेशीकरण अनुदान कार्यक्रम	७५००००	
१५	गल्ली मण्डि मन्दिर	५००००	
१६	डि.पी.आर. (सम्भाव्यता अध्ययन)	५००००००	
१७	बाला विपुरासुन्दरी मन्दिर व्यवस्थापन	५०००००	
१८	लिटोपिटो ढुवानी	५०००००	
१९	जेष्ठ नागिरक सम्मान कार्यक्रम	६२६४६२	
२०	१५ रोशा अस्पताल मेडिकल अधिकृत तलब	१३०००००	
२१	विपुरासुन्दरी नगरपालिका चालुको कुल बजेट	११७४४४४०३	
२२	महिला बालबालिका तथा समाजकल्याण शाखा	५०००००	
२३	शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा	१५०००००	
२४	स्वास्थ्य शाखा	१००००००	
२५	पशु शाखा	५०००००	

ग्रन्थ योगद रोकाया
बंगल प्रश्नस

	नगरपालिका विवरण	
२६	कृषि शाखा	५०००००
२७	पञ्चिकरण शाखा	२०००००
२८	नापी शाखा	२०००००
२९	पोषण कार्यक्रम	३०००००
३०	सुचना प्रविधि शाखा	२०००००
३१	रोजगार शाखा	२०००००
३२	पूर्वाधार शाखा	१००००००
३३	बडा मोटरसाइकल खरिद ११ वटा	३११११००
	कुल विनियोजन रकम	१९०९४७७६५
	बडाको कुल बजेट	१३७२००००
१	बडा नं १	१६२००००
२	बडा नं २	१८२००००
३	बडा नं ३	१२२००००
४	बडा नं ४	१०२००००
५	बडा नं ५	१०२००००
६	बडा नं ६	१०२००००
७	बडा नं ७	१५२००००
८	बडा नं ८	१२२००००
९	बडा नं ९	१०२००००
१०	बडा नं १०	१०२००००
११	बडा नं ११	१२२००००
	बडाको कुल बजेट वाँडफाउ रकम	१३७२००००
	कुल विनियोजन वाँडफाउ रकम	२०४६६७७६५

जन चल्द रोक्ता
नगर पालिका

बिहार नगरपालिका
कार्यालय
जन चुनौती संस्करण

बिपुरासुन्दरी नगरपालिका आ.व. २०७९/०८० को बनुमानित आन्तरीक आय विवरण

क्र.सं	कर शार्षक	परिमाण	इकाई	वर प्रति इकाई	जम्मा रु	ल क्रमांकन्तु
क	भूमि कर (मालपोत)					
१	पाखो जग्गा	२५०००	रोपनि	१०	२५००००.००	
२	सिचाई योग्य जमिन	२०००	रोपनि	२०	४००००.००	
ख	सम्पत्ति कर (बार्षिक)					
	पक्की ढलान घर	१०	घरी	१०००	१००००.००	
१	जस्ताको छाना । दुगाको छानो	१०००	घरी	५००	५००००.००	
२	माटोको छानो	१३००	घरी	१००	१३०००.००	
३	ठहरा(काठ र जस्ता)	९०	वटा	१००	९००.००	
ग	घर जग्गा बहाल कर					
१	घर जग्गा बहाल कर (१०%)			नियमानुसार	१०,००,०००.०	
घ	व्यवसाय कर (पैंजिगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा) बार्षिक					
१	स्टेशनरी पसल	५	वटा	१५००	७५००	
३	होटल(लजिङ र फुटिङ	३०	प्रत्येक	२०००	४५०००.००	
४	होटल(खाना र नास्ता)	४०	प्रत्येक	१५००	६००००.००	
६	गहना पसल	५	प्रत्येक	५०००	२५०००.००	
७	इलेक्ट्रिक सामानको पसल	१५	प्रत्येक	१५००	२२५००.००	
८	थोक किराना पसल	१०	प्रत्येक	२५००	२५०००.००	
९	खुद्रा किराना पसल	१००		१०००	१०००००.००	
१०	फेन्सि स्टोर	१५	प्रत्येक	१५००	२२५००.००	
११	हाउवेयर पसल	५	प्रत्येक	५०००	२५०००.००	
!@	भाडा पसल	५	प्रत्येक	१५००	७५००.००	
१३	मदिरा तथा सुर्तिजन्य पसल तथा होटेल	५०	प्रत्येक	२५००	१२५०००.००	
१४	मेडिकल क्लिनिक	५	प्रत्येक	२५००	१२५००.००	
१५	अन्य पसल	२०	प्रत्येक	१०००	२००००.००	
१६	डोके, धुमन्तो र पोके	१००	वटा	५००	५००००.००	
१७	पुल हाउस	१	प्रत्येक	२५००	२५०००.००	
१८	क्यारेम बोर्ड	५०	वटा	५००	२५०००.००	
१९	पशु वद्धशाला(पन्छिसहित)				१५००००.००	
ड	जडिबुटि, कवाडी जिवजन्तु कर निकासी					
१	जटामसि	५०,०००.००	के.जि	२०	१००००००.००	
२	गुच्छ च्याउ	५००	के.जि	५००	२५००००.००	
३	पदमचाल	२०००	के.जि	१५	३००००.००	
४	चिराईतो	२०००	के.जि	१५	३००००.००	
५	सुगन्धवाल	२०००	के.जि	१५	३००००.००	
६	धुपिजरा	२०००	के.जि	२५	५००००.००	
७	अतिस	१५००	के.जि	५०	७५०००.००	
८	सतुवा	५०००	के.जि	२५	१२५०००.००	
९	कटुकि	५००	के.जि	२५०	१२५०००.००	
१०	शिलाजित	५०	के.जि	३०००	१५००००.००	
११	जिवनबुटी(यासांगम्बा)	१००००	के.जि	२५	२५००००.००	
!@	सेतो चिनि					

जन चुनौती संस्करण
नगर पालिका

१३	कवाढी	नियमानुसार		गोपनीय गवर्नर प्रबु	३००००.००	
१४	मृत जिवजन्तु अखेटा पहार(निश्चित बाहेक)	अनुमानित		गोपनीय गवर्नर प्रबु	३००००.००	
१५	बसिमेहा र बाखा	५००		२०	१००००.००	
१६	भैसि रोंगा	५०		१५०	७५००.००	
१७	कुखुरा	१०००		१५	१५०००.००	
१८	अन्य	२०००		१५	३००००.००	
व सवारी साधन कर (पार्किंग)					०.००	
१	ट्रक	५००		३००	१५०००.००	
२	मोटरसाईकल	१००००		५०	५०००००.००	
३	ट्रायाक्टर	५०००		२००	१००००००.००	
४	जीप	८०००		१००	८०००००.००	
५	डोजर	६०		५००	३००००.००	
६	स्लिपर	१००		१५	१५००.००	
छ गिटी बालुवा ढुंगा निकासि तथा पैठारी					०.००	
१	बालुवा गिटी संकलन	२०००	ट्रायाक्टर	५००	१००००००.००	
२	ढुंगा संकलन	२०००	चदा	५००	१००००००.००	
५ मनोरन्जन कर					०.००	
४	स्थानिय स्टरको	५	पटक	५००	२५००.००	
५	बाहिरको	५		१०००	५०००.००	
६	चलचित्र छायाङ्कन	५		५०००	२५०००.००	
६ विज्ञापन कर					०.००	
१	पोस्टर पमप्लेट टाँसेको	१००	वटा	१००	१०००००.००	
२	होडिंग बोर्ड	५०	पटक	५००	२५०००.००	
३	मिति लेखन	२०	वटा	१०००	२००००.००	
७ घर जग्गा रजिस्ट्रेशन शुल्क					०.००	
१	नक्सापास पक्की (भवन)	१५०००	स्वायर फिट	७.००	१०५०००.००	
२	नक्सापास कच्ची भवन	१५०००		२.००	३००००.००	
३	नक्सापास(निवेदन)	१५		५००	७५००.००	
४	नक्सापास (वाटो ममत)	१५		१०००	१५०००.००	
५	भवन निर्माण सम्पन्न पत्र	१५	वटा	१५००	७५००.००	
६	नामसारि	५	वटा	१०००	५०००.००	
७	आरकिला प्रमाणित	१००	वटा	५००	५०००.००	
८	योजना सिफारिस साधारण	५००	वटा	२००	१०००००.००	
९	जग्गा नाप जाँच सेवा शुल्क	१००	वटा	२०००	२०००००.००	
१०	योजना सिफारिस (५ लाख बडि)	५०	वटा	५००	२५०००.००	
११	अन्य सिफारिस	२५००	वटा	१००	१,५०,०००.	
८ व्यक्तिगत घटना दर्ता					०.००	
१	जन्म दर्ता(३५ दिन पछि)	१००	जना	१००	१०००००.००	
२	विवाह दर्ता	१५०	जोडि	१००	१५००००.००	
३	मृतु दर्ता	०	जना	०	०.००	
४	सम्बन्ध विच्छेद	५	जोडि	२००	१०००.००	
५	बसाई सराई	१०	परिवार	५००	५०००.००	
६	नाता प्रमाणित	२००	जना	२००	४००००.००	

गोपनीय गवर्नर प्रबु

७	नागरिकता सिफारिस	२००	जना	१००	२००००,००
९	नागरिकता प्रतिलिपि	११०	जना	५०८	२२०००,००
ट सेवा शुल्क तथा दस्तुर					
१	धर्मशाला सार्वजनिक प्रयोग गरे बापत	२	दिन	१५,००	३०००,००
२	फोहोर भैला व्यवस्थापन, सरसफाई, ढल निकास	१००	बटा	१२००	१२०००,००
३	बाल बिटौरी शुल्क	१०	बार्षिक	२०००	२०००,००
४	दण्ड जरिमाना	१००	बटा	१,०००,००	१०००००,००
५	मुद्दा दर्ता निवेदन	१००	बटा	१००,००	१०००,००
६	न्यायिक समितिचाट मुद्दाको मिलापन शुल्क	१००	बटा	५००,००	५०००,००
७	विषयगत शाखा सम्हू दर्ता नविकरण	१००	बटा	५०	५०००,००
८	संस्था दर्ता तथा नविकरण	नियमानुसारको दर बाट			१०००००,००
९	घ वर्गको लाइसन्स दर्ता तथा नविकरण	नियमानुसारको दर बाट			१५००००,००
१०	डोजर प्रयोग घनमिटरको आधारमा कडा चटान	१०००	घ.मि.	६२९.०४	६२९०४०,००
११	डोजर प्रयोग घनमिटरको आधारमा मध्यम चटान	५०००		३६६.९९	१८३०४५०,००
!@	डोजर प्रयोग घनमिटरको आधारमा माटो हुआ	७५००		१९९.९७	१४९९७५०,००
१३	डोजर प्रयोग घनमिटरको आधारमा नरम माटो	१००००		१३०.१८	१३०१८०,००
१४	विविध				३०००००,००
ठ उच्चोग					
१	ग्यारेज उच्चोग	३	बटा	१००००	३००००,००
२	घरेलु उच्चोग	१०	बटा	१५००	१५०००,००
३	साना उच्चोग	१५	बटा	१००००	१५००००,००
४	प्रेस उच्चोग	१	बटा	१००००	१००००,००
५	घटट उच्चोग	६	बटा	१५००	९०००,००
६	आयल निगम	१	बटा	५०००	५०००,००
कुल जम्मा					१५३५४९६५,००
डोजर प्रयोग घण्टाको आधारमा आ.व. ०७७०७८					७८२ घण्टा ७००० ५,४७४,०००,००

ग्रन चन्द रोकाचा
ग्रन चन्द रोकाचा

अन्तमा

माथि उल्लेखित विनियोजित अनुमानित ४९ करोड १० लाख ६ हजार, ७ सय ६५ रुपैयाको कुल बजेटले सम्पुर्ण विषयगत शाखा, वडागत पुर्वाधार लगायत अन्य विभिन्न विकास निर्माणका कार्य मार्फत त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकाको विकास र समुद्धिमा योगदान पुने अपेक्षा राखिएको छ। यस गरिमामय सभामा उपस्थित हुनु भएका प्रमुख अतिथि, विशेष अतिथि, अन्य अतिथि सभाका सदस्य ज्यूहरु, कर्मचारीहरु, आमन्त्रीत महानुभावहरु तथा साभेदार सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहयोग पुर्याउनु हुने सम्पुर्णमा आभार सहित हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। साथै प्रस्तावित नीति, कार्यक्रम, बजेटले नगरवासीको चाहाना र आवश्यकतालाई परिपुर्ति गर्न सफल हुनेछ, भन्ने विश्वास राख्दै सफल कार्यान्वयनमा समेत यहाँको रचनात्मक सुझाव सहित नीति, कार्यक्रम, बजेट वक्तव्य यहि अन्त्य भएको व्यहोरा सम्मानित सभा समक्ष जानकारी गराउदछु।

धन्यवाद

जन वन्देयोग्य
नगर पालिका

देवि धर्ति
उप प्रमुख
त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका, डोल्पा